

Auteur: Cor E. Bijl

Datum: 24 september 2014

Utopia bestaat en kan relatief snel gerealiseerd worden!

Er wordt weer over Utopia gepraat. Het VPRO-programma Tegenlicht besteedt er aandacht aan, John de Mol tracht het zelfs te realiseren. Professor doctor Willem Schinkel zegt in zijn lezing in De Rode Hoed dat we in een kapotte wereld leven waarvoor utopie cruciaal is, maar niet als technische fix. Wat hij bedoelt is dat onze wereld niet heel is en niet op grond van het op vorm gerichte maakbaarheidsidee geheeld kan worden. Volgens hem is een utopie dan ook niet meer dan een manier om via verbeelding om te gaan met de thuisloosheid van de mens op deze onwaarschijnlijke en kapotte wereld. De utopie als bestaande werkelijkheid bestaat volgens hem dus niet. Hij zegt dan ook dat het naïef is te denken dat de wereld ooit niet kapot zal zijn, dus dat Utopia bestaat.

Volgens mij bestaat Utopia echter wel!

Om daar inzicht in te krijgen, dienen we te beseffen dat het universum uit twee aspecten bestaat, t.w. materie en geest (God). Oftewel uit deel en geheel, dualiteit en singulariteit, ruimte en tijd en ruimte- en tijdloosheid, oorzaak en gevolg en alles hangt met alles (ogenblikkelijk) samen. Want daardoor kunnen we beseffen dat we ons in de materie bevinden en ons ermee identificeren oftewel er gehecht aan c.q. de gevangene van zijn, met als gevolg dat we qua bewustzijn afgescheiden zijn van de geest. Een toestand die bekend staat als het ego. En dat die gevangenschap van de dualistische materie de reden is waarom we ervaren dat we in een kapotte, een onhele, wereld leven en we daardoor constant op zoek zijn naar de hele wereld, naar harmonie, naar volmaakt zijn, naar Utopia. Maar wat is Utopia in dit kader? Welnu, dat is natuurlijk de toestand waarin onze afgescheidenheid opgeheven is, dus waarin we één zijn met de geest (God), het geheel, de singulariteit, de ruimte- en tijdloosheid oftewel het 'hier en nu' en we één zijn met het niet te doorgronden 'alles hangt met alles samen'.

De grote vraag is dan natuurlijk: is die afgescheidenheid op te heffen en zo ja hoe? Voor het antwoord daarop dienen we te beseffen dat de twee aspecten waaruit het universum bestaat zich (natuurlijk) ook in ons bevinden. Zo bestaat het materie- oftewel het hebben-aspect uit onze gedachten en gevoelens die een kenbare wil bevatten (gevoelens hebben een kenbare in gedachten gevatte wil, want anders zouden we bijvoorbeeld niet kunnen zeggen: "luister niet naar je angst"). De identificatie met dat aspect staat bekend als ons ego. Het geest- oftewel het zijn-aspect bestaat uit onze waarnemer, ons bewustzijn, van dat wat we hebben t.w. onze gedachten en gevoelens. Dat aspect, genaamd ons Ware Zelf, bevat een onkenbare (goddelijke) Wil. Het één zijn daarmee is ons verlicht/volmaakt/echt zijn of kortweg ons Zijn.

Het feit dat we de gevangene zijn van de materie oftewel ons ego zijn, betekent dat we bewust dan wel onbewust bepaald worden door de in beginsel kenbare in gedachten gevatte wil van onze gevoelens. Die wil is op niets anders uit dan de overleving van ons ego en doet dat door onze gevoelens en vooral de onprettige te vermijden en te bestrijden. We weten echter dat het accepteren en toelaten van gevoelens, bijvoorbeeld door erover te praten, ons ervan bevrijdt. Die bevrijding betekent dat we meer ons Ware Zelf zijn, meer heel zijn. Passen we dat toelaten van gevoelens, genaamd zijnsontwikkeling, blijvend toe, dan blijkt volgens mijn ervaring dat het volledig één zijn met ons Ware Zelf, het Zijn, vanzelf gerealiseerd wordt en daarmee de afgescheidenheid opgeheven oftewel Utopia gerealiseerd wordt.

Maar welk effect heeft deze innerlijke toestand op de buitenwereld? Utopia gaat immers ook over de buitenwereld. Welnu, het blijkt dat het leven (God) op niets anders uit is dan het realiseren van het Zijn en dat doet door in onze individuele en unieke werkelijkheid omstandigheden te creëren die ons confronteren met onze gevoelens en ons daarmee de mogelijkheid geeft ze toe te laten in plaats van ze te vermijden en bestrijden. En dat die confrontatie niet langer nodig is zodra het Zijn is gerealiseerd. M.a.w. innerlijke harmonie leidt tot uiterlijke harmonie in de unieke eigen werkelijkheid. Het leidt dus tot een individueel Utopia, ook al bevinden anderen zich daar niet in. Hiermee zal duidelijk zijn dat het realiseren van Utopia

een individuele aangelegenheid is en, zoals Schinkel beweert, niet te fixen is, dus niet op grond van het maakbaarheidsidee te realiseren is, maar dat het wel bestaat.

Gezien het individualistische van Utopia lijkt het realiseren ervan voor de samenleving ondoenlijk. Maar dat valt mee. Het kan zelfs relatief snel. Alle belangrijke ontwikkelingen van de samenleving maken namelijk een kwantumsprong, genaamd de kwantumsprong van ego naar Zijn, mogelijk. Het probleem is echter dat zijnsontwikkeling ontbreekt. Daar wat aan doen lijkt me cruciaal gezien de huidige grote en zelfs existentiële problemen.

Cor Bijl

Oprichter van NLbe, Nederlands instituut voor zijnsontwikkeling (www.nlbe.nl)

Auteur van het boek 'Zijn: de ideale wereld'